

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunerea legislativă vine în sprijinul corectării și asigurării rigurozității prevederilor legale privind validarea/invalidarea mandatelor de consilieri locali și județeni, precum și al consolidării respectării legalității în procesul decizional din administrația publică.

Art.31 din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, face trimitere la "consilieri" și "consiliul local". Astfel, lucrările ședinței de constituire "sunt conduse de cel mai în vârstă consilier, asistat de 2 consilieri dintre cei mai tineri". "Pentru validarea mandatelor, consiliile locale aleg prin vot deschis, dintre membrii lor, pe întreaga durată a mandatului, o comisie de validare alcătuită din 3-5 consilieri" care "propune consiliului local validarea sau invalidarea mandatelor". "Validarea sau invalidarea mandatelor se face, în ordine alfabetică, cu votul deschis al majorității consilierilor prezenți la ședință." Dar, *în aceste etape "consilierii" nu au încă această calitate (nu sunt deocamdată validați), iar "consiliul local" încă nu este constituit* (consiliul local fiind declarat legal constituit dacă majoritatea consilierilor locali validați au depus jurământul, constituirea fiind constatată prin hotărâre adoptată cu votul majorității celor validați). Aspectele semnalate se mențin și în cazul consilierilor județeni. De aceea, se propune ca validarea, respectiv invalidarea mandatelor de consilier să fie făcută de prefect, prin ordin.

Astfel, prefectul va participa obligatoriu la ședințele de constituire a consiliilor, pentru aceasta termenul de constituire fiind mărit la 30 de zile de la data desfășurării alegerilor. Evident, în cazul în care prefectul se află în imposibilitatea de a participa (de exemplu deplasare oficială, boală), validarea/invalidarea se face de către subprefectul care îi ține locul.

Asemănător procedurii inițiale, lucrările ședinței de constituire vor fi conduse, dintre persoanele ale căror mandate *urmează a fi validate*, de persoana cea mai în vârstă, asistată de 2 dintre cele mai tinere dintre acestea, dar validarea sau invalidarea mandatelor se va face *prin ordin al prefectului*. Ca și până acum, invalidarea alegerii unui consilier ar interveni numai în cazul în care se constată încălcarea condițiilor de eligibilitate, precum și dacă alegerea consilierului s-a făcut prin fraudă electorală, constatată în condițiile Legii privind alegerea autorităților administrației publice locale. Se mai completează însă motivele pentru invalidare și cu situația în care a intervenit pierderea de către cel în cauză a calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales. În prezent, art.9 alin.(2) lit. h¹) din Legea nr.393/2004 cu modificările și completările ulterioare, prevede doar situația în care se pierde în timpul mandatului (deci după validare) calitatea de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales, caz în care mandatul încetează de drept, iar prefectul (în condițiile art.139 punctul 3 din Legea nr.115/2015) constată, prin ordin, încetarea mandatului consilierului local sau județean înainte de expirarea duratei normale a acestuia și declară vacant locul respectiv. Validarea sau invalidarea mandatelor se va face în ordine alfabetică, iar ordinul prefectului se va emite de îndată. Ordinul prefectului de validare sau invalidare a mandatelor va putea fi atacat de cei interesați la instanța de contencios administrativ în termen de 5 zile de la adoptare sau, în cazul celor absenți de la ședință, de la comunicare.

Tot pentru asigurarea rigurozității, se prevede că jurământul se depune *în plen*, sintagma "în fața consiliului local" fiind neadekvată din moment ce procedura de constituire legală nu este încă finalizată.

Pentru unitatea reglementărilor, se mai propune modificarea art.103, alineatul (5), din Legea nr.115/2015, în sensul că un exemplar al procesului-verbal pentru consiliul local, pentru consiliul județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, formând câte un dosar, sigilat și semnat de președinte și de membrii biroului electoral de circumscripție, se va înainta *prefectului*, în vederea validării mandatelor, potrivit prevederilor legii. De asemenea, se propune modificarea alineatului (2) al art.6 din Legea 393/2004 privind statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că validarea mandatului de consilier se face prin ordin al prefectului emis în condițiile legii.

După litera m) de la art.19, alineatul (1) din Legea nr.340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, se propune introducerea unei noi litere n) cu următorul cuprins: "n) validează sau invalidează, în condițiile legii, mandatele consilierilor locali și județeni." Deși legea prevede la alineatul (2) al aceluiași art.19 că prefectul îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege și de celelalte acte normative, s-a propus noua literă n) tocmai pentru a sublinia unitatea de reglementare.

Conform Constituției, atribuțiile prefectului se stabilesc prin lege organică. Propunerea ca mandatele consilierilor să fie validate de prefect nu creează raporturi de subordonare între acesta și consiliile locale și județene, așa cum nici faptul că prefectul va declara vacante, prin ordin, locurile celor care au lipsit nemotivat de la cele 3 convocări pentru constituirea consiliului local (art.30 alin.3, respectiv din Legea nr.215/2001 cu modificările și completările ulterioare), sau faptul că în cazul pierderii calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales prefectul constată, tot prin ordin, încetarea mandatului consilierului local sau județean înainte de expirarea duratei normale a acestuia, și declară vacant locul respectiv (art.139 punctul 3 din Legea nr.115/2015) nu generează astfel de raporturi. Validarea mandatelor de consilier de către prefect nu afectează autonomia locală, dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii.

Pe lângă validarea sau invalidarea mandatelor consilierilor locali și județeni, se mai propune ca prefectului să i se dea ca atribuție și transmiterea în scris, către emitentii actelor administrative, în termen de 30 de zile de la comunicare, a punctelor de vedere rezultate în urma verificării legalității, cu motivația aferentă în cazul actelor considerate ilegale.

În baza Legii nr.340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.225 din 24 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare, prefectul verifică legalitatea actelor administrative ale consiliului județean, ale consiliului local sau ale primarului - atribuție prevăzută la art.19, alin.(1), lit.e) - și, de asemenea, poate verifica măsurile întreprinse de primar sau de președintele consiliului județean în calitatea lor de reprezentanți ai statului în unitatea administrativ-teritorială și poate sesiza organele competente în vederea stabilirii măsurilor necesare, în condițiile legii (art.20). H.G. nr.460/2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului stabilește atribuții clare și pentru structurile de specialitate ale instituției prefectului cu privire la verificarea legalității actelor administrative adoptate sau emise de autoritățile administrației publice locale și contenciosul administrativ.

Art.123 alin.5 din Constituția României prevede că prefectul poate ataca, în fața instanței de contencios administrativ, un act al consiliului județean, al celui local sau al primarului, în cazul în care consideră actul ilegal, actul atacat fiind suspendat de drept.

Legea nr.554/2004 a contenciosului administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art.3 alin.(1) că prefectul poate ataca direct în fața instanței de contencios administrativ actele emise de autoritățile administrației publice locale, dacă le consideră nelegale. Acțiunea se formulează în termenul prevăzut la art. 11 alin. (1) din lege, care începe să curgă de la momentul comunicării actului către prefect și în condițiile prevăzute de legea menționată. De asemenea, se mai prevede că acțiunea introdusă de prefect este scutită de taxa de timbru. La art.11 alin.(3) se stipulează că în cazul acțiunilor formulate de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public sau Agenția Națională a Funcționarilor Publici, termenul curge de la data când s-a cunoscut existența actului nelegal, fiind aplicabile în mod corespunzător prevederile alin. (2).

Deși la nivelul populației se consideră că prefectul "avizează de legalitate", în realitate legislația nu prevede emiterea unui punct de vedere scris în aprecierea legalității/nelegalității unui act administrativ emis de consiliul județean, de consiliul local sau de primar, punct de vedere care ar fi însă util emitentilor.

Date fiind acestea, se propune ca după art.20 al Legii nr.340/2004, cu modificările și completările ulterioare, să se introducă un nou art.20¹, care prevede că în urma exercitării atribuțiilor prevăzute la art.19 alin.(1) litera e), pentru fiecare act administrativ prefectul va transmite în scris emitentului, în termen de 30 de zile de la comunicare, punctul de vedere rezultat, cu motivația aferentă în cazul actelor considerate ilegale. De asemenea, ca urmare a verificărilor realizate în baza art.20, prefectul va transmite în scris, primarului sau, după caz, președintelui consiliului județean, în termen de 30 de zile de la finalizarea respectivelor verificări, concluziile rezultate, existând în continuare posibilitatea de a se sesiza organele competente în vederea stabilirii măsurilor necesare, în condițiile legii.

Se mai propune ca, în cazul acțiunilor formulate de prefect în baza Legii nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare, termenul de introducere a acțiunii să curgă de la data când prefectul a comunicat emitentului punctul de vedere motivat în considerarea nelegalității actului.

Modificările propuse nu afectează eventuala procedură prealabilă, cu atât mai mult cu cât în cazul acțiunilor introduse de prefect plângerea prealabilă nu este obligatorie.

Prezenta propunere legislativă nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare.

Prin urmare, date fiind cele prezentate, supunem spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiatori:

SEN. ANDREI LIVIU VOLOSEVICI

DEP. GEORGE IONESCU

DEP. DRAGOS IONEL GUNIA